

Handläggare
Irena Juric
08-508 264 88

Till
Exploateringsnämnden
2026-04-23

Trafikverkets förslag till ändringar gällande riksintresseanspråk för kommunikation. Anmälan om svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna anmälan.

Thomas Andersson
Förvaltningschef

Anders Jonsson
Avdelningschef

Eric Tedesjö
Enhetschef

Remissen

Trafikverket har skickat ut remiss gällande Förslag till ändringar gällande riksintresseanspråk för kommunikationer 2025 på remiss för besvarande senast den 6 mars 2026. Nämndbehandling medgavs inte inom angiven remisstid. Exploateringskontoret anmäler därför stadens remissvar som utgörs av ett gemensamt kontorsyttrande.

Trafikverket ser över riksintresseanspråken regelbundet och har remitterat ett förslag för revideringar av riksintresseanspråken. I december 2024 fattade Trafikverket ett beslut om uppdaterad sektorsbeskrivning med kriterier, vilka ligger till grund för

utpekande av riksintresseanspråk. Huvuddelen av de ändringar som föreslås i remissen beror på de reviderade kriterierna och omfattar samtliga trafikslag. De största ändringarna berör dock riksintresseanspråk för sjöfarten, där Trafikverket har gjort översynen i samverkan med Sjöfartsverket.

De ändringar Trafikverket föreslår handlar framförallt om att några hamnar föreslås tas bort som riksintresse (berör inte Stockholms stad), kombiterminaler föreslås pekats ut separat, anslutningsvägar och järnvägar till noder föreslås justeras samt många ändringar vad gäller farleder, sjötrafikstråk och ankarplatser. Beskrivningar av framtida utveckling eller åtgärdsbeskrivning, föreslås också justeras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret som har svarat med ett gemensamt kontorsyttrande på grund av den korta remisstiden. Samråd har även skett med Stockholms hamn AB. Ärendet hanterades på kommunstyrelsen 2026-02-18 (Dnr KS 2025/1531).

Stadens synpunkter

Kontoren ställer sig positiva till att Trafikverket regelbundet ser över och reviderar riksintressena, men hade också önskat att Trafikverket hade bjudit in staden i ett tidigare skede att arbeta med revideringen av riksintressen. Kontoren lyfter att det är viktigt när nya eller kommande riksintressen tillförs att samtidigt pröva om befintliga riksintressen fortfarande är motiverade i sin nuvarande omfattning och lokalisering. Kontoren lyfter att en översyn behöver omfatta både tillkommande och befintliga riksintressen där förutsättningarna har förändrats. Kontoren anser att riksintressen måste tillämpas så att de kan vägas mot andra allmänna intressen enligt Plan- och bygglagen och Miljöbalken. Kontoren anser att flera av Trafikverkets utpekade riksintressen inom staden behöver revideras.

Kontoren lyfter att i Stockholms stads översiktsplan föreslås förändringar av vissa objekt (riksintressen väg) i takt med att Förbifart Stockholm och Tvärförbindelse Södertörn färdigställs. Trafiksystemet som är utpekat som riksintresse ges en annan funktion och geografisk indelning i och med ledernas utveckling.

Kontoren lyfter att Stockholms stad arbetar med att utveckla en ny stadsdel med blandad bebyggelse på området där Bromma flygplats ligger idag. På sikt anser staden att riksintresset för flygplatsen och det tillhörande riksintresset för Ulvsundavägen (väg 279) ska hävas samt att det arbetet sker i dialog med staden.

Kontoren lyfter att stora delar av Stockholms vattennära miljöer sammanfaller med riksintressen för sjöfart och hamnverksamhet. Kontoren anser att riksintressena behöver tillämpas på ett sätt som möjliggör samexistens, där riksintressen för sjöfart och hamnverksamhet säkras samtidigt som stadsutveckling kan ske. Den planering som Stockholms stad genomför för bostäder i Norra Djurgårdsstadens projekt Värtahamnen, Frihamnen och Loudden, innebär att bostäder planeras byggas i direkt närhet till Frihamnen.

Kontoren ser en risk att Frihamnens status som riksintresse försvårar utbyggnad av bostäder i den omfattning som staden planerar för. Kontoren lyfter att riksintresset i Masthamnen och Stadsgården i vissa delar kan revideras och de geografiska ytorna minska.

Kontoren lyfter att i remissförslaget har farleder och yta på vatten markerats ända fram till hamnarna och kajlägena. Det framgår inte tydligt vad det nya utpekade området innebär och det hade behövts en dialog mellan kontoren och Trafikverket innan detta fördes in på kartan. Detta anser kontoren behöver studeras vidare innan det eventuellt införs.

I Stockholms stad föreslås att riksintresset gällande väganslutning till Stockholms hamnar, Frihamnen och Värtahamnen, flyttas från Tegeluddsvägen till Södra Hamnvägen. Kontoren ser negativt på flytten innan noggranna utredningar är framtagna.

Årsta kombiterminal/Älvsjö godsbangård föreslås pekas ut som kombiterminal istället för anläggning för tjänst samt att området föreslås få en ny geografisk yta. Kontoren har inga synpunkter på att området pekas ut men den nya utbredningen behöver studeras mer noggrant för att säkerställa att den inte får negativa konsekvenser för andra närliggande verksamheter. Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT) kommer att använda delar av området i samband med utbyggnaden av tunnelbanans nya gren Älvsjö-Fridhemsplan. De ändringar som föreslås för platsen får

inte innebära några hinder för tunnelbanans utveckling och FUTs arbeten.

För Roslagsbanan föreslås en ny uppdaterad text under Framtida utveckling. Kontoren ser att i beskrivningen också ska biläggas att det befintliga riksintresset till Stockholm Östra ska tas bort samt att den geografiska avgränsningen av riksintresset ska förtydligas.

Citybanan föreslås få ett nytt riksintresse för planerad järnväg, för ny tunnel med plattform vid Odenplan. Kontoren anser att detta förslag behöver studeras mer noggrant. Detta riksintresse behöver synkroniseras med de arbeten som planeras vid Odenplan som exempelvis Roslagsbanan till city.

Kapellskär, Norvik och Nynäshamns hamn har i gällande riksintresseutpekande bara en symbol i kartan, de föreslås nu få en yta. Kontoren anser att det är positivt att hamnarnas geografiska utbredning tydliggörs samt tydliggör ytor i Norviks hamn och Kapellskärs hamn som ingår i hamnområdena och ska således också omfattas av riksintresset.

Slut

Bilagor

1. Gemensamt kontorsyttrande Trafikverkets förslag till ändringar gällande riksintresseanspråk för kommunikationer
2. Remiss Trafikverkets förslag till ändringar gällande riksintresseanspråk för kommunikationer
3. Beskrivning av riksintresseförslaget och föreslagna förändringar